

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

WK.60.6.2019

Kielce, dnia 16 lipca 2019 r.

Pan Marek Juszczyk

Burmistrz Miasta i Gminy Skalbierz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od 21 lutego do 26 kwietnia 2019 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Skalbierz za 2018 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 17 maja 2019 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Skalbierz. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Ustalono rozbieżności pomiędzy ewidencją księgową wynikającą z konta Urzędu 130-002 „Rachunek bieżący jednostki-dochody” i konta budżetu 901 „Dochody budżetu”, z sprawozdaniem Rb-27S Urzędu za 2018 r., co wskazuje na nierzetelne prowadzenie ewidencji w zakresie dochodów Urzędu, w szczególności:
 - część operacji dotyczących dochodów Urzędu wpływających na rachunek budżetu i ujmowanych w ewidencji księgowej budżetu na koncie 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji z kontem 901 „Dochody budżetu” wg podziałek 75023/§0970, 75616/§0910, 75618/§0410, 75618/§0640, 75814/§0920, 85504/§2010, 85504/§2030 i 90002/§0490 nie została zapisem wtórnym ujęta w ewidencji księgowej Urzędu na koncie 130-002 „Rachunek bieżący jednostki-dochody”. Niezgodność między danymi wykazanymi na koncie 133 (z 901) a 130-001 dotyczy również podziałki 75601/§0350, 75616/§0500 oraz 85228/§0830. Różnice między danymi wykazanymi w ewidencji konta 130-001 a konta 901 (Urząd) wynoszą ogółem 7.625,90 zł, w tym o 2.852,72 zł dane na koncie 130-002 są niższe od danych na koncie 901 i o 4.773,18 zł są wyższe. Ponadto dane konta 130-002 i 901 wg podziałki 75616/§0360 i 75621/§0020 są zgodne ze sobą, ale niezgodne z danymi sprawozdania Rb-27S Urzędu za 2018 r.
 - różnica między faktyczną kwotą odsetek od rachunków bankowych budżetu i Urzędu a kwotą ujętą w ewidencji księgowej konta 901 (Urzędu) wynosi 53,85 zł (zaniżono dane na koncie 901); różnica w stosunku do konta 130-002 wynosi 2.055,23 zł (zawyżono dane na koncie 130-002).
 - kwota 104.083,01 zł wynikająca z salda konta 133-002-03-01 nie została ujęta na koncie 901 oraz wtórnym zapisem na koncie 130-002 (wg 80101/§6207).

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

W konsekwencji dochody wykonane Urzędu w 2018 r. zostały ustalone nierzetelnie. Ustalona w toku kontroli prawidłowa kwota dochodów wykonanych Urzędu za 2018 rok wynosi 28.769.659,76 zł, w tym 28.769.604,76 zł konto 130-002 jako zapis wtórny do konta 901 oraz 55,00 zł konto 101 (opłata skarbową). Kwota dochodów wykonanych Gminy ogółem za 2018 rok wynosi 28.794.905,40 zł (w tym kwota 25.245,64 zł stanowi dochody wykonane gminnych jednostek budżetowych: ZPO, Sz.P. i MGOPS). Kwota zaniżonych dochodów wykonanych za 2018 rok wynosi 100.701,63 zł.

W efekcie w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za 2018 r. oraz sprawozdaniach Gminy Rb-27S i Rb-NDS za 2018 r. wykazano zaniżone dane.

Nieprawidłowość narusza § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej² oraz art. 4 ust. 2, art. 24 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

2. W ramach realizowanych przez Urząd w 2018 r. projektów współfinansowanych ze środków unijnych pn. „Kompleksowa modernizacja placówek oświatowych” oraz „Termomodernizacja placówek oświatowych” ustalono następujące nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości:
 - a) brak zachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzeganie zasad funkcjonowania kont budżetu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
 - wpływ środków z Ministerstwa Finansów w kwocie ogółem 3.750.163,16 zł na rachunki bankowe realizowanych projektów ujmowano pod datą wyciągu bankowego na stronie Wn konta 133 (analityka 133-002-02 i 133-002-03) w korespondencji ze stroną Ma konta 240 (analityka 240-04 „Pozostałe rozrachunki-termomodernizacja placówek oświatowych” i 240-05 „Pozostałe rozrachunki-modernizacja placówek oświatowych”), zamiast wpływ środków ujmować w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu” wg klasyfikacji,
 - przekazanie środków z rachunków projektów na rachunek budżetu w kwocie ogółem 2.429.069,36 zł ujmowano w okresie październik-grudzień 2018 r. bezpośrednio na koncie 133 z pominięciem konta 140 „Środki pieniężne w drodze”. Dopiero pod datą 28.12.2018 r. dokumentem PK nr 58 dokonano przeksięgowania ww. środków przekazanych z rachunków projektów na rachunek budżetu ze strony Wn konta 240-04/240-05 na stronę Ma konta 901 wg podziałki 801/80101/§6207. Ogółem na koncie 901 ujęto kwotę 3.646.080,15 zł.,
 - dopisywane na koniec każdego miesiąca przez bank odsetki dla rachunków bankowych projektów ujmowano na stronie Wn konta 240 (240-04 i 240-05), a ich przekazanie na rachunek budżetu na stronie Ma w korespondencji z kontem 133, tj.: odsetki w kwocie 394,36 zł za wrzesień ujęte zostały pod datą 28.09.2018 r., w kwocie 715,57 zł za październik pod datą 31.10.2018 r. Przekazanie na rachunek budżetu nastąpiło w kwocie łącznej 1.109,93 zł w dniu 31.10.2018 r. (w budżecie Wn 133 i Ma 901 wg 758/75814/§092). Odsetki za listopad w kwocie 515,26 zł dopisane do rachunku bankowego projektu w dn. 30.11.2018 r. zostały ujęte na koncie 133-002-03/02 dopiero pod datą 31.12.2018 r. Ich faktyczne przekazanie na rachunek budżetu nastąpiło w dn. 19.12.2018 r. – operację ujęto pod datą 31.12.2018 r. Wn 133 i Ma 901 wg

² Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

758/75814/§092. Odsetki za grudzień w kwocie 45,80 zł i 0,09 zł ujęte zostały w ewidencji budżetu terminowo, ale nie zostały ujęte na koncie 901 wg 758/75814/§092. Powyższe wskazuje, iż otrzymane odsetki ujmowano również w ewidencji księgowej w innym okresie sprawozdawczym, co spowodowało, iż saldo ogółem konta 133 wg stanu na dzień 30.11.2018 r. jest niezgodne ze stanem faktycznym wynikającym z wyciągów bankowych stanowiących podstawę zapisu w ewidencji księgowej konta 133.

- b) otrzymane środki na realizację projektu nie zostały wykorzystane w całości – na rachunku bankowym na dzień 31.12.2018 r. pozostała kwota 104.083,01 zł. Pod datą 31.12.2018 r. dokonano przeksięgowania kwoty 104.083,01 zł ze strony Ma konta 133-002-03 na stronę Wn konta 133-002-03-01 wraz z obustronnym technicznym zapisem ujemnym na koncie 133-002-03. W konsekwencji kwota 104.083,01 zł nie została w 2018 r. ujęta na koncie 901 „Dochody budżetu” (wg 80101/§6207) oraz tym samym nie dokonano ujęcia tych dochodów w ewidencji księgowej Urzędu na stronie Ma konta 720 i o tę kwotę zaniżono dochody wykonane i otrzymane wg ww. podziałki oraz nie wykazano tej kwoty w sprawozdaniach za 2018 rok: Rb-27S Urzędu i Gminy oraz Rb-NDS.

Powyższymi działaniami naruszono art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, § 5 i § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., § 3 ust. 5 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych ...” stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵ i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania kont budżetu 133 „Rachunek budżetu”, 140 „Środki pieniężne w drodze”, 240 „Pozostałe rozrachunki” i 901 „Dochody budżetu” określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Ponadto ujęcie części środków na koncie 901 dopiero pod datą 28.12.2018 r., zamiast w momencie wpływu środków z Ministerstwa na rachunki bankowe projektów oraz nieujęcie na koncie 901 kwoty 104.083,01 zł spowodowało, iż dochody wykonane w sprawozdaniach Rb-27S Urzędu za wrzesień, październik i listopad oraz w rocznym za 2018 r. wg klasyfikacji 801/80101/§6207 oraz dochody otrzymane w sprawozdaniu Rb-27S za wrzesień i rocznym za 2018 r. wykazywane były w zaniżonych kwotach, co obrazuje tabela:

Okres sprawozdawczy	Kwota wykazana w kol. 7 sprawozdania Rb-27S Urzędu za dany okres sprawozdawczy	Faktyczna kwota dochodów wykonanych należnych za dany okres sprawozdawczy	Różnica
1.01 - 30.09.2018	1.217.010,79	3.595.584,90	2.378.574,11
	Kol. 8 – 1.217.010,79	Otrzymane: 3.595.584,90	
1.01 – 31.10.2018	1.217.010,79	3.595.584,90	2.378.574,11
1.01 – 30.11.2018	3.297.454,79	3.750.163,16	452.708,37
1.01 – 31.12.2018	3.646.080,15	3.750.163,16	104.083,01
	Kol. 8 – 3.646.080,15	Otrzymane: 3.750.163,16	

Powyższe narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 4 i ust. 5 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych” stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej ustaw o finansach publicznych

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., dalej rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

3. Posiadane przez Gminę akcje w Rolno-Spożywczym Rynku Hurtowym S.A. w Radomiu o wartości 1.500,00 zł, nie zostały od 2000 r. do dnia kontroli ujęte w ewidencji księgowej konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe”, a tym samym nie zostały wykazane w Bilansach Urzędu za 2017 r., jak i lata poprzednie. Powyższe narusza art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

W trakcie trwania kontroli jednostka uzyskała potwierdzenie salda, w dniu 26.03.2019 r. wprowadziła do ksiąg rachunkowych 2018 roku konto 030, ujmując na nim akcje zapisem: Wn 030 i Ma 800 posiadane udziały, a następnie wykazała w Bilansie Urzędu za 2018 r.

4. Przypisu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazywanych przez Ministerstwo Finansów za miesiące nie kończące kwartałów (oprócz kwietnia) na stronie Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu” dokonywano w następujący sposób: za styczeń i luty 2018 r. przypisu dokonano kwotą zbiorczą pod datą 31.03.2018 r.; za maj, lipiec, sierpień i październik 2018 r. przypisu dokonywano na koniec miesiąca, w którym udziały wpłynęły, zamiast na koniec miesiąca, za który udziały wpłynęły. Za listopad 2018 r. przypisu udziałów nie ujęto, gdyż w ewidencji księgowej budżetu zaksięgowano wpływ zapisem Wn 133 i Ma 901. W związku z powyższym w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do ostatniego dnia miesiąca stycznia, lutego, maja, lipca, sierpnia, października i listopada 2018 r. w kol. 7 „Dochody wykonane” wg 756/75621/§0010 nie wykazywano faktycznych kwot udziałów należnych za okres, którego sprawozdanie dotyczy, co narusza § 3 ust. 4 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz zasady funkcjonowania konta 224 określone w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, jak również art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Przekazywanie dotacji przez organ dotujący w 2018 roku w kwocie ogółem 645.231,76 zł ujmowano w ewidencji księgowej Urzędu pod datą wyciągu bankowego na stronie Wn konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” w korespondencji ze stroną Ma konta 130-001 „Rachunek bieżące jednostki-wydatki” oraz równocześnie pod datą przekazania dotacji ujmowano jej rozliczenie w kwocie przekazanej na stronie Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji ze stroną Ma konta 224, co narusza zasady funkcjonowania konta 224 i 810 zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
6. W 2018 roku przypis należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego ujmowano na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na podstawie i w wysokości dokonanej wpłaty, co narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
7. Pomimo wystąpienia w deklaracji cząstkowej VAT-7 Zespołu Placówek Oświatowych w Skalbmierzu za styczeń 2018 r. podatku VAT należnego w kwocie 204,78 zł i Szkoły Podstawowej w Topoli w kwocie 125,40 zł oraz występowania w Zakładowym Planie Kont budżetu konta 271 „Rozliczenia VAT z jednostkami organizacyjnymi”, nie dokonano przypisu tych deklaracji na stronie Wn konta 271 w korespondencji ze stroną Ma konta 224-20 „Rozrachunki budżetu-VAT”. W ewidencji budżetu ujęto tylko wpływ podatku VAT od obu jednostek na rachunek budżetu i jego zapłatę do Urzędu Skarbowego, co narusza zasady

funkcjonowania konta 224 i 271 określone w obowiązującej w Urzędzie polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr Or.0050.234.2018 Burmistrza z dnia 2 stycznia 2018 r.

8. W zakresie operacji sprzedaży objętych podatkiem od towarów i usług VAT ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) w księgach budżetu na dzień 31.12.2018 r. konto 224-20 „Rozrachunki budżetu-VAT” wykazuje tylko saldo Wn w kwocie ogółem 21.484,30 zł, które winno oznaczać stan należności Gminy od US i podległych jednostek, podczas gdy stan faktyczny wskazuje, iż na dzień 31.12.2018 r. Gmina posiadała zobowiązanie względem Urzędu Skarbowego z tytułu podatku VAT za grudzień 2018 r. w kwocie 6.986,00 zł,
- b) w księgach Urzędu nie powtórzono zapisem Wn 225-03 „Rozrachunki z budżetem-VAT” i Ma 240-13 „Pozostałe rozrachunki-VAT” operacji zapłaty podatku VAT do Urzędu Skarbowego w kwocie ogółem 62.013,00 zł, tj. za maj w kwocie 5.137,00 zł z dn. 13.06.2018 r. oraz za październik w kwocie 56.876,00 zł z dn. 13.11.2018 r.,
- c) na stronie Ma konta 225-03 ujęto dowodami PK kwoty: 614,00 zł pod datą 4.01.2018 r. wskazując w treści „przypis szkoły”; 118,00 zł pod datą 14.03.2018 r. – „przypis” oraz 987,00 zł pod datą 18.04.2018 r. – „przypis”. Użyte opisy wskazują na czynność, ale nie wskazują na treść ekonomiczną tych operacji w sposób jasny i zrozumiały oraz nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie jej celu i sensu rachunkowego, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości,
- d) w księgach Urzędu przypisów (oraz odpisów) opłaty za czynsz dzierżawny/najmu, za c.o. dokonywano na kontach analitycznych na podstawie informacji przekazywanych ze stanowiska zajmującego się ww. opłatami na koniec kwartału, w wysokości opłat za cały rok oraz w kwotach netto na stronie Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Ma konto 720), zamiast co miesiąc wg wystawianych faktur sprzedaży VAT oraz w pełnej kwocie wraz z podatkiem VAT ujmowanym na stronie Wn konta 221 w korespondencji ze stroną Ma konta 225 „Rozrachunki z budżetami” (podatek VAT). Powyższe powoduje, iż w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za okresy kwartalne w kol. 9 „należności pozostałe do zapłaty” wykazywana jest należność w wysokości opłaty należnej za pozostałą część roku, mimo iż w rzeczywistości należności nie występują. Ponadto ujmowanie przypisu opłat w ewidencji analitycznej w wysokości za cały rok i w kwocie netto, a w ewidencji szczegółowej co miesiąc wg faktury w kwocie brutto powoduje powstanie rozbieżności między tymi ewidencjami.

Nieprawidłowość narusza art. 16 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 221 i 225 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Wykazywanie na koncie 224-20 tylko salda po stronie Wn, brak ujmowania przypisów podatku VAT w ewidencji Urzędu na kontach 221 i 225-03; brak ujęcia w księgach Urzędu operacji zapłaty podatku VAT do US za maj i za październik (225-03 i 240-13) oraz ujęcie na stronie Ma konta 225-03 operacji bez treści ekonomicznej wskazuje na nierzetelne prowadzenie ewidencji księgowej budżetu i Urzędu w zakresie dochodów objętych podatkiem VAT, co w konsekwencji oznacza, iż wykazane w ewidencji księgowej salda konta 224-20, 221, 225-03 i 240-13 wg stanu na dzień 31.12.2018 r. są saldami nierzeczywistymi oraz nierzetelne sporządzone zostały Bilans z wykonania budżetu Gminy oraz Bilans jednostki Urząd Miasta i Gminy za 2018 r. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2, art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 23 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., jak również § 20 ust. 1 pkt 4 lit b ww. rozporządzenia.

9. Stan należności w kwocie 715.147,96 zł i nadpłat w kwocie 71.030,72 zł na koniec 2018 r. wynikający z ewidencji konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg podziałek klasyfikacji budżetowej 70005/§055, §075, §097 i 90002/§075 oraz 75615/§031, §032, §033, 75616/§031, §032, §033, §034 i 90002/§049 nie jest zgodny ze stanem należności i nadpłat wynikających z ewidencji podatków i opłat w kwotach odpowiednio 641.733,88 zł i 43.463,87 zł. Ponadto w 2018 r. w ewidencji księgowej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” przypisów i odpisów należności z tytułu podatków dokonywano w okresach kwartalnych, zamiast w miesięcznych okresach sprawozdawczych. W związku z powyższym nie zachodziła w trakcie miesiąca zgodność pomiędzy ewidencją szczegółową (księgowość podatkowa) a ewidencją syntetyczną i analityczną w księgowości budżetowej. Powyższe narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁶, art. 16 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
10. W sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za okres od początku roku do dnia 30 lipca 2018 r. oraz za kolejne okresy sprawozdawcze 2018 r., w tym w sprawozdaniu rocznym za 2018 r. w kol. 7 „Dochody wykonane” (oraz w kol. 8 Dochody otrzymane – za okresy kwartalne) wg podziałki 700/70005/§077 wykazano dochód ze sprzedaży w lipcu działki w wysokości 5.043,00 zł, tj. wraz z podatkiem VAT, co narusza art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁷, art. 3 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁸ oraz art. 111 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
11. Bezpodstawnie do kosztów stycznia i lutego 2018 r. zaliczono kwoty odpowiednio 6.670,82 zł i 1.338,12 zł dotyczące kosztów 2017 r., co narusza art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
12. W zakresie terminowego ujmowania zdarzeń w księgach rachunkowych Urzędu ustalono:
- a) część zdarzeń dotyczących zwiększenia wartości środków trwałych (konto 011 „Środki trwałe”) w kwocie ogółem 5.452.934,41 zł z tytułu zakończonych inwestycji i zadań na podstawie dokumentów OT nr 39/2018, 42/2018, 43/2018 i MO nr 49/2018, 50/2018 nie zostało ujętych we właściwych okresach sprawozdawczych, w których zdarzenia wystąpiły. Opóźnienia wyniosły od 2 do 7 miesięcy od daty podpisania końcowych protokołów odbioru.
 - b) operacje zwiększenia pozostałych środków trwałych (konto 013 „Pozostałe środki trwałe”) w kwocie ogółem 15.969,00 zł z tytułu zakupu altany, wiaty i 2 bramek do piłki nożnej zostały ujęte w księgach w listopadzie na podstawie dowodów OT nr 46/2018, 47/2018 i 49/2018, pomimo iż faktury zakupu wpłynęły do Urzędu w czerwcu i sierpniu 2018 r. Ww. operacje ujmowano z opóźnieniem spowodowanym nieterminowym przekazywaniem dokumentów do Referatu Finansów i Podatków przez pracowników merytorycznie odpowiedzialnych
 - c) nie wprowadzono do ewidencji środków trwałych działki nr 829, obręb Skalbmierz, pomimo iż działka, po wpisie w dn. 10.02.2017 r. do Księgi Wieczystej, została w 2017 r. wykazana w gminnym zasobie nieruchomości, co spowodowało, iż nie dokonano ujęcia w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” (na stronie Ma) operacji sprzedaży w dniu 11.07.2018 r.

⁶ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm., dalej ustawa o podatku od towarów i usług

⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

działki, co w konsekwencji miało wpływ na odzwierciedlenie stanu rzeczywistego w księgach rachunkowych i sprawozdaniach finansowych.

Powyższe nieprawidłowości naruszają art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

13. Pod datą 30.11.2018 r. dowodami PR (przekazanie środka trwałego) i OT (przyjęcia wyposażenia) dokonano bezzasadnego wyksięgowania z ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe” środków trwałych o wartości początkowej od 3.500,00 zł do 10.000,00 zł i przyjęcia ich na ewidencję księgową konta 013 „Pozostałe środki trwałe”. Operacja dotyczyła środków trwałych, które w latach ubiegłych zostały przyjęte na stan konta 011 w wartości powyżej 3.500,00 zł. Ogółem wyksięgowano z konta 011 i ujęto na koncie 013 środki trwałe w kwocie ogółem 238.367,82 zł. Próg istotności w wysokości 10.000,00 zł ma zastosowanie do składników przyjętych do używania po 31 grudnia 2017 r.

Nieprawidłowość narusza art. 5 ust. 1 i art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 8 ustawy o rachunkowości.

14. W zakresie przeprowadzania inwentaryzacji ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) inwentaryzacja drogą weryfikacji zobowiązań konta rozrachunkowego 240-06 „Pozostałe rozrachunki – depozyty” i 225-02 „Rozrachunki z budżetami-ZFŚS” wg stanu na dzień 31.12.2017 r., wykazujących saldo Ma w kwocie odpowiednio 67.539,15 zł i 1.254,00 zł nie została powiązana z zapisami ksiąg rachunkowych oraz należycie udokumentowana, bowiem w protokołach z dn. 27.03.2018 r. ujęto tylko salda konta ogółem bez wskazania poszczególnych dowodów księgowych, na podstawie których dokonano weryfikacji, nie wskazano wobec kogo Gmina posiada zobowiązanie i z jakiego tytułu.
- b) w zakresie inwentaryzacja gruntów i środków trwałych trudno dostępnych wg stanu na dzień 31.12.2017 r. (saldo konta 011-01, 011-03) w dniu 3.01.2018 r. i dniu 31.12.2017 r. sporządzono wydruki z ewidencji księgowej środków trwałych „Zestawienie – stan bieżący” Grupa KŚT: 0, który zatytułowano „Inwentaryzacja gruntów przeprowadzona w drodze weryfikacji sald z odpowiednimi dokumentami wg stanu na dzień 31.12.2017 r.” – saldo w kwocie 6.984.643,83 zł oraz „Zestawienie – stan bieżący” Grupa KŚT: 2, który zatytułowano „Inwentaryzacja budowli przeprowadzona w drodze weryfikacji sald z odpowiednimi dokumentami wg stanu na dzień 31.12.2017 r.” – saldo 49.099.958,70 zł. Dokumentacja inwentaryzacji nie wskazuje jakie dokumenty poddano weryfikacji z ewidencją księgową - na podstawie których dokumentów i kiedy dana działka, środek trwały trudno dostępny, została przyjęta na stan mienia gminnego (dokumenty potwierdzające tytuł prawny do gruntu, tytuł do praw oraz źródło pochodzenia, np. decyzje Wojewody, odpisy aktów notarialnych, umowy, wyciągi z ksiąg wieczystych, faktury, rachunki, dowody OT itp.), czy dany środek istnieje. Na wydrukach ograniczono się tylko do stwierdzenia, iż ujęty na wydruku stan *jest zgodny z ewidencją* bez określania jej rodzaju. Tak udokumentowana inwentaryzacja gruntów nie wskazuje, by grunty stanowiące mienie Gminy wykazane w ewidencji księgowej środków trwałych w Referacie Finansów i Podatków zostały porównane z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości prowadzoną w Referacie Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Ponadto pomimo, iż występująca w 2017 r. w gminnym zasobie nieruchomości działka nr 829, obręb Skalbierz nie znajdowała odzwierciedlenia w ewidencji środków trwałych prowadzonej w Referacie Finansów i Podatków, przeprowadzona wg stanu na dzień 31.12.2017 r. inwentaryzacja gruntów w drodze weryfikacji nie potwierdziła tej rozbieżności. W Protokole potwierdzono zgodność stanu księgowego z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości na

dzień 31.12.2017 r., co wskazuje, iż inwentaryzacja gruntów na koniec 2017 r. nie została przeprowadzona rzetelnie.

- c) nie przeprowadzono wg stanu na dzień 31.12.2017 r. inwentaryzacji drogą weryfikacji sald niektórych kont Urzędu: konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Wn 743.149,95 zł i Ma 56.023,14 zł), konto 225-03 „Rozrachunki z budżetami-VAT” (saldo Ma – 5.399,00 zł), konto 240-13 „Pozostałe rozrachunki-VAT” (saldo Wn – 5.399,00 zł) oraz sald kont budżetu: 224 „Rozrachunki budżetu” (Wn 59.717,45 zł i Ma 18.310,96 zł), 240 „Pozostałe rozrachunki” (Ma 720,96 zł) i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” (Ma 420.094,00 zł); również wg stanu na dzień 31.12.2018 r. kont Urzędu: konto 221 (Wn 743.149,95 zł i Ma 79.553,88 zł), konto 225-03 (Wn 59.982,00 zł), konto 240-13 (Ma 18.751,48 zł) oraz kont budżetu: konto 224 (Wn 74.425,19 zł i Ma 5.775,24 zł), konto 240 (Ma 104.709,16 zł) i konto 909 (411.887,00 zł).

Powyższe nieprawidłowości w zakresie inwentaryzacji stanowią naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

15. W Bilansie z wykonania budżetu Gminy wg stanu na dzień 31.12.2017 r. w kolumnie „Stan na koniec roku” po stronie pasywów w poz. I.1.2 „Zobowiązania długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)” ujęto wszystkie posiadane przez jednostkę zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, mimo że termin spłaty części zobowiązań w kwocie 649.370,00 zł przypadał na 2018 rok i zobowiązania te należało wykazać w poz. I.1.1 „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”. Nieprawidłowość wystąpiła również w Bilansie z wykonania budżetu gminy za 2018 r., co narusza art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁹ i § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
16. W zakresie wykazania danych w sprawozdaniach budżetowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a) w rocznym sprawozdaniu Rb-27S Urzędu Miasta i Gminy z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2018 r. (korekta nr 4 z dn. 1.03.2019 r.):
- w kol. 8 „Dochody otrzymane”:
 - w podziałce klasyfikacji budżetowej 75621/§0010 wykazano kwotę 1.998.401,00 zł, pomimo iż w 2018 r., tj. okresie sprawozdawczym, na rachunek bankowy budżetu wpłynęły udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie ogółem 1.988.889,00 zł. Różnica wynosi 9.512,00 zł i wynika z faktu, iż do dochodów otrzymanych w 2018 r. nie zaliczono udziałów w kwocie ogółem 41.321,00 zł, które wpłynęły na rachunek bankowy w styczniu 2018 r., a dotyczyły 2017 r., natomiast zaliczono kwotę 50.833,00 zł, która dotyczyła udziałów za grudzień 2018 r., które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu w styczniu 2019 r. Nieprawidłowość wystąpiła również w przypadku sprawozdań za miesiące kończące poszczególne kwartały 2018 r.,
 - w podziałkach 75011/§2010 oraz 80103 i 80104/§2030 wykazano kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu w 2018 r., tj. w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o dokonane w styczniu 2019 r. zwroty, czyli w kwocie równej dochodom wykonanym, np. w rozdziale 75011/§2010 wykazano kwotę 59.870,08 zł, mimo że w 2018 r. na rachunek

⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 760 ze zm.

bankowy budżetu wpłynęła kwota 62.439,00 zł, a zwrot niewykorzystanej części dotacji w kwocie 2.568,92 zł nastąpił w styczniu 2019 r. Różnica ogółem wyniosła 5.761,02 zł.

- w podziale 80101/§6207 wykazano kwotę 3.646.080,15 zł, zamiast 3.750.163,16 zł, bowiem nie wykazano kwoty 104.083,01 zł, która na dzień 31.12.2018 r. widniała na rachunku bankowym budżetu w zakresie projektów współfinansowanych ze środków unijnych (konto 133-002-...)
- w kol. 7 „Dochody wykonane” w podziale 75618/§041 zaniżono dochody o 55,00 zł, bowiem nie wykazano gotówki znajdującej się na dzień 31.12.2018 r. w kasie z tytułu opłaty skarbowej, która odpowiada saldu Ma konta 101 „Kasa” oraz stanowi raportu kasowego RK Opłata skarbowa nr 195/2018 z dn. 31.12.2018 r.,
- część danych wykazanych w kol. 7 „Dochody wykonane” nie jest zgodna z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej konta 130-002 wg podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów: 75601/§0350, 75616/§0360, 75616/§0500, 75618/§0640, 75621/§0020, 80101/§0970, 80104/§0660 i 85502/§0920. Różnice ogółem wynoszą 4.928,29 zł, w tym o 2.960,32 zł dane w sprawozdaniu Rb-27S zaniżono i o 1.967,97 zł zawyżono w stosunku do danych wykazanych w ewidencji księgowej Urzędu konta 130-002. Przy czym kwoty 926,82 zł - 80101/§097, 455,00 zł - 80104/§066 i 211,49 zł - 85502/§092 nie wynikają z ewidencji księgowej Urzędu (konto 130-02) oraz ewidencji księgowej budżetu (konto 901 dla Urzędu). Kwoty te dotyczą dochodów jednostek oświatowych, zostały wykazane na koncie 901 dla jednostek i w ich sprawozdaniach Rb-27S za 2018 r. oraz sprawozdaniu Rb-27ZZ MGOPS, co wskazuje, iż dochody wykazane w sprawozdaniu Rb-27S Gminy za 2018 r. w podziale 80101/§097, 80104/§066 zostały zdublowane.

Ponadto w kol. 7:

- wykazano kwotę 689,60 zł (85228/§083), która wynika z ewidencji księgowej konta 130-002, ale nie wynika z konta 901 dla Urzędu. Kwota ta dotyczy dochodów MGOPS, została wykazana na koncie 901 dla MGOPS oraz w jednostkowym sprawozdaniach Rb-27S MGOPS za 2018 r., co wskazuje, iż dochody wykazane w sprawozdaniu Rb-27S Gminy za 2018 r. w ww. podziale zostały zdublowane.
- w zakresie danych wykazanych w kol. „Saldo końcowe” ustalono, iż:
- dane wykazane w kol. 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” i kol. 11 „nadpłaty” w podziałkach klasyfikacji budżetowej: 70005/§055, §075, §097 i 90002/§075 są zgodne z danymi wynikającymi ze szczegółowej ewidencji opłat wg dłużników, natomiast nie wynikają z ewidencji analitycznej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg ww. podziałek. Po stronie należności o 57.611,22 zł zawyżono dane na koncie 221 wg klasyfikacji oraz o 8.678,74 zł – zaniżono. Po stronie nadpłat: o 8.920,37 zł zawyżono i o 829,48 zł zaniżono. Powyższe narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych ...” stanowiącej załącznik nr 36 do tegoż rozporządzenia.
- dane wykazane w kol. 10 „zaległości” wg podziałki klasyfikacji budżetowej 75616/§031, 75616/§032 i 90002/§049 zostały wykazane w takich samych wysokościach jak dane w kol. 9 „należności pozostałe do zapłaty ogółem”, pomimo, iż ze szczegółowej ewidencji podatków i ewidencji opłat za gospodarowanie odpadami wynikają różnice między należnościami a zaległościami w kwotach odpowiednio 110,00 zł, 787,00 zł i 6.471,03 zł. Tym samym zawyżono kwotę zaległości ogółem o 7.368,03 zł.

Powyższe nieprawidłowości naruszają § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów

w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz zasady sporządzania danych w powyższym zakresie określone w „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych ...” stanowiącej załącznik nr 36 do tegoż rozporządzenia, w szczególności § 3 ust. 1 pkt 4 i pkt 7, ust. 4 pkt 4 i ust. 5 pkt 3 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a także § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

W dniu 26.04.2019 r. sporządzono korektę sprawozdania Rb-27S za 2018 r.

- b) w sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2018 r. (korekta nr 1 z dn. 11.02.2019 r.).

- w kol. 6 „Dochody wykonane” wykazano dane w kwocie 62,00 zł wg podziałki 75011/§0690 „Wpływy z różnych opłat” dotyczące opłat za udostępnianie danych osobowych. Dochody te wpływały na rachunek budżetu i były ujmowane w ewidencji księgowej budżetu na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 224-09 „Rozrachunki budżetu” w wysokości 100% opłaty oraz równolegle Wn 224-09 i Ma 901 wg 75011/§2360 w wysokości 5% opłaty. Do budżetu państwa przekazywano 95% opłaty. W ewidencji księgowej Urzędu dochody te ujmowane były powtórzonym zapisem na stronie Wn konta 130-002 (i Ma 720) wg podziałki klasyfikacji budżetowej 75011/§2360 w wysokości 5% opłaty, zamiast w pełnej wysokości w §0690. W konsekwencji dochody wykazane w kol. 6 „Dochody wykonane” sprawozdania Rb-27ZZ Urzędu nie wynikają z ewidencji księgowej Urzędu, gdzie wykazano tylko 5% kwoty opłaty w podziałce 75011/§2360 oraz z ewidencji księgowej budżetu, bowiem w ewidencji nie widnieje podziałka 75011/§069, a jedynie 75011/§2360 dla konta 901, na którym wykazano tylko 5% kwoty. Dochody z ww. tytułu powinny być wykazywane w księgach rachunkowych Urzędu w wysokości 100% i wg §0690.

Powyższe narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 6 ust. 1 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań ...” stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.

W rezultacie zarówno w Zestawieniu zmian w funduszu Urzędu, jak i w Rachunku zysków i strat Urzędu wykazano tylko 5% uzyskanych dochodów z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych, zamiast 100%. Odprowadzenie w części należnej budżetowi należy ujmować wyłącznie w księgach budżetu, natomiast w księgach jednostki na koniec każdego roku kwotę uzyskanych dochodów za udostępnianie danych w pełnej wysokości należy przeksięgować z konta 130 na konto 800 oraz z konta 720 na 860. Należności z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych (zarówno w części należnej budżetowi j.s.t. jak i w części należnej budżetowi państwa) powinny być ujęte w ewidencji prowadzonej w jednostce budżetowej na koncie 221 w korespondencji z kontem 720, natomiast wpływ zrealizowanych dochodów z ww. tytułu zgodnie z opisem konta 130 w korespondencji z kontem 221. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- w kol. 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” wykazano dane w kwocie 3,10 zł (5% x 62,00 zł) oraz bez zastrzeżeń przyjęto jednostkowe sprawozdanie Rb-27ZZ Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2018 rok, w którym również wykazano dane w kol. 7 w kwocie ogółem 7.330,71 zł. Potrącenie z dochodów budżetu państwa na rzecz j.s.t. powinno znaleźć odzwierciedlenie w ewidencji księgowej budżetu, a nie jednostki bezpośrednio realizującej zadanie, co narusza § 6 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 1 „Instrukcji

sporządzania sprawozdań budżetowych” stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,

- sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ Gminy (korekta nr 1 z dn. 13.02.2019 r.) nie zostało sporządzone na podstawie jednostkowych sprawozdań Rb-27ZZ Urzędu i MGOPS, bowiem w zbiorczym sprawozdaniu w podziale 75011/§0690 w kol. 5 „Należności” i kol. 6 „Dochody wykonane ogółem” wykazano kwotę 124,00 zł, podczas gdy w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu w ww. kolumnach wykazano kwotę 62,00 zł, co narusza § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 6 ust. 2 ww. „Instrukcji sporządzania sprawozdań ...”

Ponadto:

- w części B „Dane uzupełniające do sprawozdania” sprawozdania zbiorczego w kol. 3 „zaległości” dla podziałki 855/85502 wykazano kwotę 439.245,99 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu za 2018 r. w podziale 85502/§2360 wykazano ww. kwotę tylko w kol. 9 „należności pozostałe do zapłaty”, wykazując w kol. 10 „zaległości” 0,00 zł.
- bez zastrzeżeń przyjęto sprawozdanie Rb-27S MGOPS za 2018 r., w którym bezzasadnie wykazano dane w podziale 85502/§2360 w kol. 9, które wykazano również w części B sprawozdania Rb-27ZZ MGOPS za 2018 r. i sprawozdania Rb-27ZZ Gminy za 2018 r., na podstawie którego wykazuje się dane w kol. 9, 10 i 11 sprawozdania Rb-27S Urzędu.

Powyższe narusza § 6 ust. 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań ...” stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 9 ust. 3 rozporządzenia.

17. W zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych Gminy Rb-ST i Rb-NDS za 2018 r. ustalono następujące nieprawidłowości:

- a) w Rb-ST sprawozdaniu o stanie środków na rachunkach bankowych Gminy na koniec 2018 r. (sporządzone dn. 20.02.2019 r.) w wierszu 1 „środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” wykazano kwotę 46.669,35 zł, zamiast kwoty 5.761,02 zł wynikającej z salda Ma konta 224-08 „Rozrachunki budżetu-Dotacja” i dotyczącej dotacji, których zwrot nastąpił w styczniu 2019 r. Różnica wynosi 40.908,33 zł i dotyczy środków niewykorzystanej dotacji ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego dla MGOPS w kwocie 39.264,51 zł oraz dla szkół na wyposażenie w kwocie 1.643,82, które zostały zwrócone do ŚUW w dniu 31.12.2018 r. Powyższe środki nie znajdowały się na dzień 31.12.2018 r. na rachunku bankowym budżetu, zostały zatem bezzasadnie wykazane w ww. wierszu. Powyższe narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W czasie trwania kontroli, w dniu 18.04.2019 r. sporządzono korektę sprawozdania.

- b) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2018 Gminy (korekta nr 2 z dn. 5.03.2019 r.) po stronie Wykonania (kol. 3) w poz. A „Dochody Ogółem” wykazano kwotę 28.694.203,77 zł, która pomimo zgodności z danymi wykazanymi w kol. 7 sprawozdania zbiorczego Rb-27S Gminy za 2018 r., nie jest zgodna z kwotą dochodów wykazanych w ewidencji księgowej konta 901 „Dochody budżetu” w wysokości 28.693.275,66 zł, co ma wpływ na ustalenie rzeczywistego wyniku wykonania budżetu; wykazana w poz. D15 kwota wolnych środków 5.278.575,00 zł została zaniżona o kwotę 41,64 zł, co ustalono na podstawie danych zawartych w Bilansie z wykonania budżetu Gminy na dzień 31.12.2017 r. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju

i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 12 pkt 5 lit. d) „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych” stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia. W czasie trwania kontroli w dniu 26.04.2019 r. sporządzono korektę sprawozdania.

18. W kwartalnym jednostkowym sprawozdaniu Rb-N Urzędu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2018 r. (korekta nr 1 z dn. 18.02.2019 r.):
- w wierszu N3.1 „gotówka” wykazano kwotę 0,00 zł, pomimo iż jednostka na dzień 31.12.2018 r. posiadała gotówkę w kasie w kwocie 55,00 zł, co jest zgodne z saldem konta 101 „Kasa” i ostatnim raportem kasowym RK Opłata skarbową Nr 195/2018 z dn. 31.12.2018 r.,
 - w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazana została kwota 3.249.433,28 zł, zamiast kwoty 3.249.268,00 zł wynikającej z ewidencji księgowej kont budżetu 133, 130, 224 i 909. Różnica wynosi 165,28 zł,
 - w wierszu N5.2 „pozostałe należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społ.” wykazano kwotę 0,00 zł, zamiast wykazać należności co najmniej na kwotę 1.126,00 zł, w tym kwota 1.006,00 zł dotyczy pozostałych należności podatkowych, które wynikają z różnicy między należnościami a zaległościami wykazanymi w ewidencji podatkowej wg klasyfikacji 75616/§0310 i 75616/§0320, a kwota 120,00 zł wynika z różnicy między należnościami a zaległościami wykazanymi w kol. 9 i w kol. 10 sprawozdania Rb-27S Urzędu za 2018 r. wg klasyfikacji 75616/§0500,
 - w wierszu N5.3 „z tytułu innych niż wymienione powyżej” wykazano kwotę 0,00 zł, zamiast wykazać należności co najmniej na kwotę 6.471,03 zł, która wynika z różnicy między należnościami a zaległościami wykazanymi w ewidencji opłat wg klasyfikacji 90002/§0490. Powyższe narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁰, w związku z § 13 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 oraz § 14 pkt 7, 8, 9, 14, 16 i 17 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 9 do tego rozporządzenia.
19. W dokumentacji opisującej przyjęte i stosowane w 2018 roku przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości wprowadzone zarządzeniem Nr Or.0050.234.2018 Burmistrza z dnia 2 stycznia 2018 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a) w opisie konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” zawartym w załączniku nr 1 „Zasady (polityka) rachunkowości” wskazano, iż konto 130 służy do ewidencji dochodów realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu, a objętych planem finansowym jednostki budżetowej. W opisie nie wskazano, iż konto 130 służy również do realizacji wydatków. W Urzędzie funkcjonuje odrębny rachunek dla wydatków (konto 130-001), dla którego nie określono przyjętych w jednostce zasad klasyfikacji zdarzeń, zatem zawarty opis nie jest dostosowany do faktycznych zasad funkcjonowania tego konta w księgach rachunkowych Urzędu.
 - b) w załączniku nr 1 „Zasady (polityka) rachunkowości” w pkt 3 „Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych” zawarto zapis, iż księgi rachunkowe jednostki prowadzone są przy użyciu programów komputerowych oraz w pkt 4 „Wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych” wskazano, iż księgi rachunkowe jednostki budżetowej oraz organu prowadzone są z wykorzystaniem programów komputerowych, pomimo iż

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

w 2018 roku i nadal w Urzędzie w sposób ręczny prowadzona jest ewidencja szczegółowa do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg użytkowników wieczystych, dzierżawców i najemców, podmiotów dokonujących wpłat za c.o. oraz dokonujących wpłat za zajęcie pasa drogowego.

- c) nie określono wersji stosowanych w jednostce programów komputerowych PUMA oraz AKTYN (obsługa płac) – w polityce zawarto tylko zapis, iż instrukcje użytkowe zawierające m.in. oznaczenie wersji oprogramowania znajdują się w posiadaniu jednostki.
 - d) nie określono zasad funkcjonowania kont Urzędu w zakresie ewidencji podatków i opłat, a jedynie w załączniku nr 1 w pkt. 5 „Ewidencja podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych” w części III „Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych” oraz w załączniku nr 2 „Instrukcja ewidencji podatków i opłat” zawarto wykaz kont stosowanych do ujmowania operacji w zakresie podatków i opłat (konto 101, 130, 141, 221, 226, 720, 750, 751, 760 i 761) oraz wskazano, iż zasady klasyfikacji zdarzeń oraz zakres ksiąg pomocniczych do poszczególnych kont księgi głównej wynikają z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
- Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) i lit. c) ustawy o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
20. W wyniku porównania sald kont syntetycznych organu i jednostki na dzień 31.12.2017 r. (BZ) i na dzień 1.01.2018 r. (BO) stwierdzono, iż salda konta 800 „Fundusz jednostki” i 860 „Wynik finansowy” na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki 31.12.2017 r. (BZ) zostały wykazane jako salda jednostronne Ma, a na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 1.01.2018 r. (BO) wykazano salda dwustronne Wn i Ma, co narusza art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
21. W 2018 r. nie sporządzano za poszczególne okresy sprawozdawcze (miesiąc) zestawień obrotów i sald kont księgi głównej budżetu; nie sporządzano również zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze, pomimo że w 2018 r. w ramach ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu prowadzono dzienniki częściowe grupujące zdarzenia wg ich rodzajów, co stanowi naruszenie art. 18 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 2 oraz art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
22. Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie prowadzono ewidencji szczegółowej wg budżetów, których należności dotyczą (netto-dochody budżetu gminy i VAT – dochody budżetu państwa), co narusza zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b) ww. rozporządzenia.
23. Operacje wynikające z wyciągów bankowych budżetu dotyczące wpłat za podatki lokalne, opłaty za gospodarowanie odpadami, najem, dzierżawę i c.o. ujmowano na koncie 133 „Rachunek budżetu” (oraz jako zapis wtórny w ewidencji Urzędu na koncie 130-002) zapisem zbiorczym bez sporządzania zbiorczego dokumentu księgowego służącego do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, w którym dowody źródłowe, operacje winny być pojedynczo wymienione, co skutkuje niemożnością porównania zapisów w ewidencji księgowej z dowodami źródłowymi stanowiącymi podstawę zapisu.

Ponadto na dowodach księgowych (wyciągi bankowe) w grudniu (od września 2018 r.) umieszczano numer dowodu, który nie odzwierciedlał pozycji księgowej, pod którą dowód

księgowy został ujęty w ewidencji księgowej budżetu (Dziennik Organu), co uniemożliwia jednoznaczną identyfikację dowodów księgowych, porównanie zapisów w ewidencji księgowej budżetu (i Urzędu) w zakresie dochodów z dowodami źródłowymi stanowiącymi podstawę zapisu. Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 2, art. 20 ust. 3 pkt 1 i art. 24 ust. 4 pkt 1 oraz art. 23 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

24. W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej stwierdzono, w szczególności, że:

- wydatek z tytułu zapłaty składki członkowskiej za przynależność Gminy do Związku Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego zaklasyfikowano do §4430 „Różne opłaty i składki”, zamiast do §2900 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących”,
- wydatki z tytułu zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego ucznia z terenu Miasta i Gminy Skalmierz uczęszczającego do przedszkola na terenie innej gminy zaklasyfikowano do §4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast do §4330 „Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego”,
- wydatki z tytułu dotacji celowych udzielanych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zaklasyfikowano do §2820 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom”, zamiast do §2360 „Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”,
- dochody z tytułu sprzedaży samochodu osobowego zaklasyfikowano do działu 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziału 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, zamiast do działu 750, rozdziału 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”,
- dochody z tytułu dobrowolnych wpłat dokonywanych przez osoby fizyczne i prawne na rzecz dofinansowania organizacji w Gminie dożynek gminnych oraz spotkania wigilijnego zaklasyfikowano do §097 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do §096 „Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej”,
- dochody z tytułu uczęszczania dzieci z innych Gmin do przedszkoli na terenie Gminy Skalmierz zaklasyfikowano do działu 750, rozdziału 75023 „Urzędy gmin” §097 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do działu 801, rozdziału 80104 „Przedszkola” §083 „Wpływy z usług”,
- dochód tytułem dywidendy za 2017 r. od Rolno Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. zaklasyfikowano do działu 750, rozdziału 75023 „Urzędy gmin” §097 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do działu 756, rozdziału 75624 „Dywidendy” §074 „Wpływy z dywidend”,
- odsetki od rachunku bankowego wydatków przekazane na rachunek budżetu zaklasyfikowano do działu 750, rozdziału 75023 „Urzędy gmin” §097 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do działu 758, rozdziału 75814 „Różne rozliczenia finansowe” §092 „Wpływy z pozostałych odsetek”,
- przekazane przez szkoły środki pieniężne stanowiące niewykorzystane środki gromadzone na wydzielonym rachunku bankowym zaklasyfikowano do rozdziału 75023 „Urzędy gmin” §097 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast do rozdziałów zgodnych z rodzajem placówki oświatowej dokonującej wpłaty, tj. 80104 „Przedszkola” i 80148 „Stołówki szkole i przedszkolne” do §2400 „Wpływy do budżetu pozostałości środków finansowych gromadzonych na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej”,

- dochody z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych zaklasyfikowano do rozdziału 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”, zamiast 75615 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”,
- dochody z tytułu opłaty produktowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z tytułu dotacji z WFOŚiGW o dofinansowanie pracowni edukacyjnej w szkole podstawowej zaklasyfikowano do §0690 „Wpływy z różnych opłat”, zamiast do §0400 „Wpływy z opłaty produktowej” oraz §2460 „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych”.

Powyższe narusza zasady klasyfikacji działów, rozdziałów oraz paragrafów dochodów i wydatków określonych w załącznikach nr 1, 2, 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹¹.

II. W zakresie wykonania budżetu:

1. Na stronie BIP Gminy Skalbierz nie podawano do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych oraz nie opublikowano opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w sprawie możliwości sfinansowania deficytu budżetu planowanego w projekcie i w uchwale budżetowej Miasta i Gminy Skalbierz na 2018 rok, co narusza art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 246 ust. 2 i 3, w związku z art. 246 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
2. W 2018 r. dopuszczono do przekroczenia limitu wydatków ustalonych w planie finansowym jednostki Urząd Miasta i Gminy o kwotę ogółem 344,73 zł, co narusza art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, natomiast nienależyte dokonanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczej lub finansowej z planem finansowym narusza art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) ww. ustawy.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W dniu 17.10.2018 r. pismem znak FN.I.3111.814.2018 Wojewoda Świętokrzyski poinformował Burmistrza o zwiększeniu planu dotacji o kwotę 7.200,00 zł w dziale 852 rozdziale 85219 § 2030, która została wprowadzona dwukrotnie do budżetu zarządzeniem Nr Or.0050.299.2018 Burmistrza z dnia 25.10.2018 r. w wysokości 14.400,00 zł w ww. podziałce, co narusza art. 257 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
2. Podatnik o nr karty 61 (Gmina Skalbierz) w złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości na 2018 r. nie wykazał budynków mieszkalnych o powierzchni 551,10 m², które zostały przekazane w najem osobom fizycznym i nie stanowią odrębnych nieruchomości podlegających opodatkowaniu wg stawki podatku od nieruchomości wynoszącej 0,40 zł za 1 m² powierzchni,

¹¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

stosownie do § 1 ust. 2 lit. a) uchwały Nr XXI/110/2016 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. Łączna kwota należnego do zapłaty podatku od nieruchomości wyniosła 220,44 zł ($551,10 \text{ m}^2 \times 0,40 \text{ zł}$). Powyższe narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹².

Ponadto w 2018 r. Gmina nie składała deklaracji korygujących na podatek od nieruchomości, w związku ze zmianą powierzchni nieruchomości gruntowych spowodowaną nabyciem i sprzedażą. W 2018 roku Gmina dokonała sprzedaży nieruchomości niezabudowanej położonej w obrębie 1 m. Skalbmierz oznaczonej w ewidencji gruntów nr 829 o powierzchni 0,0137 ha za kwotę 5.043,00 zł oraz dokonała nabycia nieruchomości położonej w obrębie Drożejowice oznaczonej w ewidencji gruntów nr 350 o powierzchni 0,0300 ha za kwotę 2.800,00 zł. Powyższe narusza art. 6 ust. 9 i ust. 10, w związku z art. 6 ust. 3 i ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3. Do wymiaru podatku rolnego na 2016, 2017 i 2018 rok bezpodstawnie zastosowano obniżoną przez Radę Miejską do kwoty 50,00 zł średnią cenę skupu żyta za okres za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2015, będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2015 - wynikającą z uchwały Nr IV/8/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze Miasta i Gminy Skalbmierz. Do celu wymiaru podatku rolnego na dany rok w latach 2016 – 2018 Rada Miejska nie skorzystała z uprawnienia wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym i nie obniżyła ogłaszanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na każdy rok podatkowy średniej ceny skupu żyta. Zastosowanie kwoty 50,00 zł z ww. uchwały do obliczenia podatku rolnego na 2016, 2017 i 2018 r., tj. stawki 125,00 zł od 1 ha przeliczeniowego dla gruntów gospodarstw rolnych i stawki 250,00 zł od 1 ha pozostałych gruntów było bezpodstawne, ponieważ Rada Miejska nie podejmowała uchwał w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do obliczenia podatku rolnego na 2016, 2017 i 2018 r.

W związku z tym, iż corocznie Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu średnią cenę skupu żyta za okres za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający dany rok podatkowy uchwała rady obniżająca tę cenę wygasa wraz z upływem danego roku podatkowego. Uchwały rady podjęte na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym obowiązują tylko w roku podatkowym, którego dotyczą. Zatem uchwała Rady Miejskiej w Skalbmierzu Nr IV/8/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. wygasa z upływem roku podatkowego 2015.

Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym¹³.

Ponadto w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2016 r. (sporządzone dn. 20.02.2017 r.), za 2017 r. (sporządzone dn. 15.02.2018 r.) i za 2018 r. (korekta nr 2 z dn. 26.04.2019 r.) w kol. 3 „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” w poz. A4. podatek rolny wykazano dane w kwotach odpowiednio 109.127,34 zł, 68.798,54 zł i 70.406,75 zł. Wyszczególnione kwoty wykazanych skutków stanowią jednocześnie zaniżenie przypisu należności z tytułu podatku od nieruchomości. Mając na uwadze, że nie było podstaw obniżenia stawek podatku od nieruchomości nie było również podstaw do wykazania skutków tych obniżen odpowiednio w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP,

¹² Dz.U. z 2019 r. poz. 1170, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹³ Dz.U. z 2019 r. poz. 1256, dalej ustawa o podatku rolnym

czym naruszono § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

4. Wykazane w decyzjach wymiarowych w 2018 r. powierzchnie do opodatkowania nie były zgodne z powierzchniami wynikającymi z zawartych umów dzierżawy/najmu nieruchomości gminnych. W 2018 r. Organ podatkowy w stosunku do podatnika o nr karty kontowej 24/0166, który dzierżał lokal użytkowy o powierzchni 99m² wraz z działką o powierzchni 0,0747 ha, zaniżył powierzchnię gruntów do opodatkowania o 347 m², tym samym zaniżono kwotę podatku o 243,00 zł (347 x 0,70 zł), w stosunku do podatnika o nr karty kontowej 24/0376, który dzierżał lokal użytkowy o powierzchni 28,28 m² zawyżył powierzchnię użytkową lokalu do opodatkowania o 13,47 m², tym samym zawyżono kwotę podatku o 62,10 zł (13,47 x 4,61). Na powyższą okoliczność podatnicy nie złożyli korekty informacji o nieruchomościach, stosownie do art. 6 ust. 6, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ponadto stwierdzono przypadki, iż podatnicy podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości o nr kart 05/0039, 05/0050, 05/0088, 13/0011, 13/0015, 13/0118, 13/0122, 13/0146, 13/0149 nie złożyli informacji na podatek od nieruchomości, rolny i leśny, stosownie do art. 6 ust. 6, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym.¹⁴

Organ podatkowy zaniechał żądania od podatnika złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach oraz informacji o lasach, co narusza art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁵.

5. W ewidencji szczegółowej na koncie 221-465, prowadzonym dla właściciela nieruchomości, zmarłego w dniu 21.11.2014 r., w latach 2015 – 2018 dokonywano przypisu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - zaległość na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 510,00 zł oraz na koncie 221-523 prowadzonym dla właściciela nieruchomości, zmarłego w dniu 26.02.2016 r., w latach 2016 -2018 dokonywano przypisu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - zaległość na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 1.300,00 zł. Organ nie dokonywał czynności sprawdzających, dokonując przypisów opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieżyjące już osoby. W przypadku, kiedy podatnik nie żyje, nieuregulowane zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami, powinno się dochodzić od spadkobierców, po wydaniu i doręczeniu im decyzji o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców, stosownie do przepisów art. 100 § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁶, mając na uwadze art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny¹⁷.

IV. W zakresie wydatków budżetowych:

1. W okresie od 9 listopada 2018 r. do 5 grudnia 2018 r. Gmina reprezentowana przez Burmistrza zawarła trzy umowy, skutkujące zaciągnięciem zobowiązania, bez kontrasygnaty Skarbnika. Bez kontrasygnaty Skarbnika zawarto również w dniu 4 lipca 2018 r. porozumienie pomiędzy Gminą Skąlbmierz a Gminą Raków – jako Beneficjentem, w przedmiocie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na wzniesienie pomnika Wincentego Witosa na

¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 888 ze zm., dalej ustawa o podatku leśnym

¹⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1454, dalej ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm., dalej ustawa Kodeks cywilny

terenie miasta Kielce. Powyższe narusza art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁸.

2. Pracownikom korzystającym z przysługującego zwolnienia od pracy w wymiarze 16 godzin, na podstawie art. 188 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy¹⁹ oraz z urlopów okolicznościowych, o których mowa w § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy²⁰, w nieprawidłowy sposób dokonano naliczenia podstawy dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Przyczyną było nieprawidłowe dokonywanie potrąceń od sumy wynagrodzeń za prace otrzymanych w 2018 r. przez pracowników korzystających z przysługujących zwolnień od pracy. Jednemu pracownikowi nie dokonano żadnych potrąceń, pomimo faktu, iż korzystał w 2018 r. z dwóch dni urlopu okolicznościowego. Łącznie ośmiu pracownikom Urzędu, korzystającym z urlopów okolicznościowych lub opieki nad dzieckiem, podstawę naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego zawyżono o kwotę ogółem 580,85 zł, a dodatkowe wynagrodzenia roczne na łączną kwotę 49,37 zł. Powyższe narusza art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej²¹, § 6 pkt 4, w związku z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop²² oraz art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
3. Na koniec 2018 r. dokonując rozliczenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wysokość odpisu z tytułu sprawowania opieki socjalnej nad emerytami i rencistami przeliczono w ten sam sposób, co w przypadku pracowników Urzędu, tj. faktyczna przeciętna liczba zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy, po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Liczbę emerytów ustalono na poziomie 19,17, zamiast 21. W konsekwencji Urząd zaniżył wysokość odpisu na ZFŚS z tytułu sprawowania w Urzędzie opieki nad emerytami i rencistami o kwotę 361,62 zł, czym naruszono zasady wynikające z art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych²³.
4. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Skalmierz zostało sporządzone w nieprawidłowy sposób. W kol. 7 Sprawozdania ujęto nieprawidłowe dane dotyczące średniorocznej liczby etatów ustalonej dla okresu od 1 kwietnia do 31 grudnia 2018 r., tj. w przypadku nauczycieli mianowanych podano liczbę 7,35, podczas gdy należało wskazać liczbę 6,78 (zawyżono ten wskaźnik o 0,57). Rozbieżności odnotowano również w przypadku nauczycieli stażystów, dla których średnioroczna liczba etatów została zawyżona o 0,04; dla nauczycieli kontraktowych i dyplomowanych liczba etatów została zaniżona o odpowiednio 0,81 i 0,05 etatu.

Zastosowanie nieprawidłowej średniorocznej liczby etatów miało wpływ na wysokość kwoty wykazanej w kolumnie 10 Sprawozdania (kwota przysługującego dodatku), stanowiącej różnicę

¹⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 506, dalej ustawa o samorządzie gminnym

¹⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1632

²¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1872

²² Dz. U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14

²³ Dz. U. 2018 r. poz. 1316 ze zm., dalej ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

w wysokości wydatków poniesionych na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, a sumą iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela. W przypadku nauczycieli mianowanych Gmina wykazała wartość ujemną w wysokości 38.203,04 zł, podczas gdy należało wykazać wartość ujemną w wysokości 16.778,67 zł. Tym samym zawyżono tej grupie nauczycieli wysokość jednorazowego dodatku za 2018 r. o kwotę 21.424,37 zł. W przypadku nauczycieli stażystów wysokość dodatku zawyżono o kwotę ogółem 1.044,07 zł. W odniesieniu do nauczycieli kontraktowych w Sprawozdaniu wykazano różnicę w kwocie dodatniej w wysokości 22.026,68 zł, podczas gdy przy zastosowaniu prawidłowej średniorocznej liczby etatów tej grupie nauczycieli przysługiwałby dodatek w wysokości 1.441,43 zł. Powyższymi działaniami naruszono art. 30a ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela²⁴ oraz art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

V. W zakresie zamówień publicznych:

1. W Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w opisie przedmiotu zamówienia na realizację usługi pn.: „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, położonych na terenie Gminy Skalbmierz” Urząd, jako Zamawiający nie określił wymagania zatrudnienia przez wykonawcę, na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, pomimo, że wykonanie tych czynności polegało na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy, czym naruszono art. 29 ust. 3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁵.
2. Zamawiający nie dokonał zwrotu wadium wybranego Wykonawcy, który wniósł go w formie gwarancji ubezpieczeniowej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, położonych na terenie Gminy Skalbmierz”, co narusza art. 46 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych.

VI. W zakresie rozliczania się z jednostkami organizacyjnymi:

1. Burmistrz nie dokonał przekazania podległym trzem jednostkom budżetowym dokumentacji niezbędnej do opracowania przez nie projektów planów finansowych na 2019 r., co narusza art. 248 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. Dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-34S Gminy za okres od początku roku do końca 4 kwartału roku 2018 (sporządzone dn. 20.02.2019 r.) w kol. 5 i 6 wg podziałki 80148 §083 nie są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych Rb-34S dwóch jednostek oświatowych sporządzonych za ten sam okres, bowiem w sprawozdaniu zbiorczym nie wykazano danych w kwocie 29.020,47 zł wynikających ze sprawozdania Rb-34S Zespołu Placówek Oświatowych sporządzonego dla podziałki 80148/§083, co narusza § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W czasie trwania kontroli, w dniu 26.04.2019 r., sporządzono korektę sprawozdania.

²⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 967, dalej Karta Nauczyciela

²⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

3. W Gminie funkcjonuje instytucja kultury pod nazwą Placówki Upowszechniania Kultury, w skład której wchodzi Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. W 2018 r. obowiązywała uchwała Nr XLI/221/2014 Rady Miejskiej z dnia 30 października 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Placówek Upowszechniania Kultury. Nie wprowadzono odrębnych Statutów dla MGOK i MGBP, które działają w oparciu o Statut PUK. Rejestr Instytucji Kultury prowadzony przez Gminę wymienia dwie instytucje kultury: MGOK i MGBP. Również elektroniczne księgi rejestrowe prowadzone są dla MGOK i MGBP. Sprawozdania finansowe, sprawozdania w zakresie operacji finansowych (Rb-Z i Rb-N) oraz sprawozdania z wykonania planu finansowego składane były odrębnie przez MGOK i MGBP (jako jednostki sprawozdawcze) z podpisami Główniej Księgowej i Dyrektora PUK. Jednostka - Placówki Upowszechniania Kultury - nie składała żadnych sprawozdań, za wyjątkiem Skonsolidowanego Bilansu instytucji kultury, sporządzonego na podstawie bilansów MGOK i MGBP. Dotacji z budżetu Gminy udzielano odrębnie dla MGOK i MGBP. Informacje o wysokości dotacji przekazywano również odrębnie na każdą instytucję. Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej²⁶ instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora. Statut zawiera: nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury; zakres działalności; organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania; określenie źródeł finansowania; zasady dokonywania zmian statutowych; postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.
4. Bez zastrzeżeń przyjmowano sprawozdania Rb-Z Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury za poszczególne kwartały 2018 r. na nieaktualnym druku, którego prawidłowy wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz sprawozdania finansowe MGBP i MGOK za 2017 rok, które nie zawierały wymaganych dodatkowych informacji i objaśnień, dołączono natomiast Zestawienie zmian w funduszu jak dla jednostki budżetowej. Ponadto Bilans oraz Rachunek zysków i strat złożono na formularzach, w których zakres informacji wykazano wg innego wzoru (dla jednostek budżetowych) niż określonego w załączniku nr 1 „Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji” do ustawy o rachunkowości. Ponadto sprawozdania Rb-Z i Rb-N za III kwartał 2018 r. nie zawierały adnotacji o ich sprawdzeniu formalno-rachunkowym (również z 2017 r.). Powyższe narusza § 6 ust. 1 pkt 4 i § 10 ust. 6, § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

VII. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

Nie dokonano aktualizacji Statutu Gminy w zakresie określenia w nim zasad i trybu działania komisji skarg, wniosków i petycji, co wynika z obowiązku jaki nakłada przepis art. 18b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

²⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 ze zm.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Skalmierz poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Środki otrzymane na realizację projektów zaliczać do dochodów budżetu, w roku którym zostały wykonane (kasowo zrealizowane) i ujmować w dacie otrzymania na koncie 901 „Dochody budżetu” w ewidencji budżetu, stosownie do § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz zasad funkcjonowania konta 901 określonych w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia.
2. W księgach rachunkowych budżetu i Urzędu ujmować operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont jednostki określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, a w szczególności:
 - a) dochody Urzędu, które wpłynęły bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu (konto 133) ujmować zapisem wtórnym w ewidencji księgowej Urzędu, mając na uwadze że do przychodów Urzędu należy zaliczać dochody budżetu nie ujęte w planie finansowym Urzędu, stosownie do § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r

- b) wpływ środków z Ministerstwa Finansów na rachunki bankowe realizowanych projektów ujmować pod datą wyciągu bankowego na stronie Wn konta 133 (wg analityki projektów) w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”,
 - c) przekazanie środków z rachunków projektów ewidencjonowanych w księgach rachunkowych budżetu na rachunek budżetu (konto 133) ujmować za pośrednictwem konta 140 „Środki pieniężne w drodze”,
 - d) dopisywane przez bank odsetki od rachunków bankowych ujmować pod datą wyciągu bankowego na stronie Wn konta 133 (wg analityki projektów) w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”,
 - e) przypisu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazywanych przez Ministerstwo Finansów dokonywać na koncie 224 „Rozrachunki budżetu” pod datą ostatniego dnia miesiąca, za który wpłynęły,
 - f) rozliczenia dotacji udzielonych z budżetu Gminy innym podmiotom ujmować na stronie Ma konta 224 w korespondencji ze stroną Wn konta 810, po złożeniu przez te podmioty dokumentów rozliczających dotację, mając na uwadze, iż rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221.
 - g) dokonywać na koncie 271 „Rozliczenia VAT z jednostkami organizacyjnymi” przypisów częściowych deklaracji VAT-7 podległych jednostek organizacyjnych w korespondencji ze stroną Ma konta 224,
 - h) przypis należności z tytułu czynszu najmu i dzierżawy, opłat za c.o. opodatkowanych podatkiem VAT ujmować w okresach miesięcznych na podstawie faktury VAT na kontach Wn 221 i Ma 720 (kwota netto) oraz Wn 221 i Ma 225 „Rozrachunki z budżetami” (podatek VAT),
 - i) wykazywać w księgach rachunkowych wartość posiadanych udziałów w spółkach,
 - j) przypis należności z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na podstawie wystawionych decyzji.
3. Przy dokonywaniu zapisów w księgach rachunkowych zamieszczać zrozumiały tekst, zgodny z faktycznym przebiegiem operacji i treścią ekonomiczną, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
 4. Na bieżąco uzgadniać stany należności, zaległości i nadpłat występujące w szczegółowej ewidencji podatków i opłat z obrotami i saldami konta księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
 5. Przypisy i odpisy należności ujmować na bieżąco w ewidencji podatków i opłat, jak również na kontach księgi głównej, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zasad funkcjonowania konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
 6. Przyjąć i stosować w Urzędzie rozwiązania w zakresie ujmowania w ewidencji księgowej Urzędu dochodów budżetowych objętych podatkiem od towarów i usług (VAT) zapewniające wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S Urzędu dochodów budżetowych w wartościach netto w miesiącu, w którym faktycznie zostały zrealizowane, mając na uwadze, że do dochodów budżetu

- Gminy nie zalicza się podatku od towarów i usług stanowiącego dochód budżetu państwa, stosownie do art. 111 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wpływy z tytułu należnego podatku od towarów i usług nie stanowią dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 3 i art. 4 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
7. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
 8. Zapewnić bieżące przekazywanie do Referatu Finansów i Podatków dowodów OT i MO dotyczących przyjęcia środków trwałych i pozostałych środków trwałych celem umożliwienia ujmowania zdarzeń w miesiącu, w którym wystąpiły.
 9. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
 10. Zasady (politykę) rachunkowości oraz wyceny aktywów i pasywów stosować w sposób ciągły; środki trwałe przez cały okres ich użytkowania wyceniać wg ceny nabycia, w związku z powyższym, przy zmianie progów istotności w polityce rachunkowości nie dokonywać przeksięgowywania składników majątkowych, stosownie do art. 5 ust. 1 i art. 28 ust 1 pkt 1 i ust. 8 ustawy o rachunkowości.
 11. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji dokonywanej drogą weryfikacji należy udokumentować oraz powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze w zakresie inwentaryzacji nieruchomości również § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
 12. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w sprawozdaniu finansowym „Bilans z wykonania budżetu Gminy”, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorze tych sprawozdań stanowiących odpowiednio załącznik nr 7, nr 10 i nr 11 do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 4, ust. 7 i ust. 8 tegoż rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
 13. Sprawozdania budżetowe sporządzać w sposób rzetelny i prawidłowy pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz wykazywać w nich kwoty wynikające z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w szczególności:
 - a) w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu:
 - w kol. 8 „Dochody otrzymane” w zakresie:
 - dochodów z tytułu udziału j.s.t. we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wykazywać kwoty udziałów, które wpłynęły na rachunki bankowe j.s.t. w okresie sprawozdawczym, stosownie do § 3 ust. 4 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań ...” stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia,
 - dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa wykazywać kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunki bankowe j.s.t. w okresie sprawozdawczym pomniejszone o dokonane w tym okresie zwroty, stosownie do § 3 ust. 5 pkt 3 załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia,

- w kol. 7 „Dochody wykonane” wykazywać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia,
 - w kol. „Saldo końcowe” (kol. 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” oraz kol. 11 „Nadpłaty”) wykazywać należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto oraz nadpłaty ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych i ewidencji opłat. W kol. „Należności pozostałe do zapłaty” wykazywać kwoty stanowiące różnicę pomiędzy kwotami wykazanymi w kol. „Należności” oraz kwotami wykazanymi w kolumnach „Dochody wykonane” i „Potrącenia” z uwzględnieniem nadpłat, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 7 i 8 i ust. 3 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia,
 - w kol. 10 „Zaległości” wykazywać faktyczne zaległości wynikające ze szczegółowej ewidencji podatków i ewidencji opłat.
- b) w sprawozdaniach Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami:
- w kolumnie „Dochody wykonane ogółem” wykazywać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia,
 - nie wykazywać danych w kol. 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 1 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia.
 - w sprawozdaniu Rb-27S Urzędu w kol. „Zaległości” wykazywać dane wynikające z części B „Dane uzupełniające do sprawozdania” sprawozdania Rb-27ZZ Gminy, stosownie do § 6 ust. 5 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia,
 - zbiorcze sprawozdania Rb-27ZZ Gminy sporządzać na podstawie jednostkowych sprawozdań Rb-27ZZ Urzędu i jednostek podległych, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 6 ust. 2 załącznika nr 36 ww. rozporządzenia.
- c) w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego w poz. „Środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” wykazywać faktyczne kwoty dotacji podlegające na dzień 31 grudnia zwrotowi do budżetu państwa w terminie do 31 stycznia roku następnego,
- d) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego po stronie wykonania wykazywać prawidłowo obliczoną kwotę wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, stosownie do § 12 pkt 5 lit. d) „Instrukcji sporządzania sprawozdań ...” stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, w związku z art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. e) i art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.
14. Dokonywać kontroli formalno-rachunkowej oraz merytorycznej prawidłowości przekazanych przez kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej sprawozdań budżetowych, stosownie do § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
15. Sprawozdanie kwartalne Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących tej

jednostki, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz § 13 ust. 1 pkt 3 i 6, w związku z 14 § pkt 7, 14, 16 i 17 „Instrukcji sporządzania sprawozdań ...” stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia, w szczególności:

- w wierszu N3.1 „Gotówka” wykazywać wartość nominalną gotówki w kasie jednostki według stanu na dzień sprawozdawczy, wykazaną wobec grupy podmiotów, do której należy jednostka.
 - w wierszu N3.2 „Depozyty na żądanie” wykazywać środki pieniężne znajdujące się na rachunkach bankowych jednostki, za wyjątkiem zgromadzonych na rachunku sum depozytowych i funduszu socjalnego plus ewentualne środki na niewygasające wydatki, powiększone o udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz dochodów z urzędów skarbowych uzyskanych w styczniu za grudzień roku poprzedniego, pomniejszone o subwencję otrzymaną w grudniu na styczeń roku następnego oraz zwroty dotacji do dysponentów przekazujących dotacje i dochody pobrane na rzecz budżetu państwa z tytułu usług opiekuńczych, udostępniania danych osobowych oraz funduszu alimentacyjnego podlegających zwrotowi w styczniu roku następnego,
 - w wierszu N5.2 „Pozostałe należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne” wykazywać łączną wartość bezspornych należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne oraz w wierszu N5.3 „z tytułów innych niż wymienione powyżej” - wartość bezspornych należności z tytułów innych niż wymienione w wierszach N5.1, N5.2.
16. Opracować prawidłowo i w sposób kompletny zasady (politykę) rachunkowości, w tym założowy plan kont, dostosowując dokumentację przyjętych zasad do przepisów prawa i potrzeb jednostki, stosownie do art. 10 ust. 1, w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz przepisów rozdziału 2 „Księgi rachunkowe i plan kont” rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.
17. Stany aktywów i pasywów występujące w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia (BZ), wprowadzać w tej samej wysokości i po tych samych stronach konta w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych (BO), stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości
18. Sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca zestawienie obrotów i sald, zgodnie z art. 18 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Ponadto przy prowadzeniu dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
19. Ewidencję szczegółową do konta księgi głównej prowadzić zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w szczególności do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję wg budżetów, których należności dotyczą.
20. W przypadku dokonywania zapisów w księgach rachunkowych zbiorczo, sporządzać zbiorcze dowody księgowe, w których wyszczególniać pojedynczo każdy dowód źródłowy, stosownie do art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że księgi rachunkowe należy prowadzić tak, aby udokumentowanie zapisów pozwalało na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 3 i ust. 4 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

21. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w pierwszej części niniejszego wystąpienia.
22. Podawać do publicznej wiadomości dane dotyczące gospodarki finansowej Gminy określone w art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych oraz publikować opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w sprawie możliwości sfinansowania deficytu budżetu planowanego w uchwale budżetowej Gminy, stosownie do art. 37 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
23. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych uchwałą budżetową oraz planem finansowym, przy uwzględnieniu prawidłowo dokonanych przeniesień, zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 254 pkt 3.
24. Zobowiązać Skarbnika do dokonywania należytej wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy o finansach publicznych.
25. W prawidłowych kwotach – zgodnych z kwotami wynikającymi z decyzji o przyznaniu dotacji z budżetu państwa dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu gminy polegających na zmianach planu dochodów i wydatków związanych ze zmianą lub uzyskaniem dotacji przekazywanych z budżetu państwa, stosownie do art. 257 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
26. W deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy, dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu, tj. nieruchomości w postaci budynków mieszkalnych, wykazywać rzetelnie, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
27. W przypadku wystąpienia zmian w powierzchni gruntów lub budynków będących własnością Gminy, sporządzać i składać korektę deklaracji na podatek od nieruchomości za dany rok, zgodnie z treścią art. 6 ust. 9 i ust. 10, w związku z art. 6 ust. 3 i ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
28. Stosować prawidłową stawkę podatku rolnego w decyzjach ustalających podatek, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym.
29. Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP za 2016, 2017 i 2018 r., w których nie należy wykazywać skutków obniżenia stawek podatku rolnego oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z przepisami § 24 ust. 6 i 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych”, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
30. W przypadku zmian dotyczących powierzchni do opodatkowania, żądać od podatnika złożenia informacji o nieruchomościach, stosownie do art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
31. Egzekwować od wszystkich podatników będących osobami fizycznymi zobowiązanymi do składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach i informacji o lasach obowiązek składania tych informacji na formularzach wg ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku w podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym, stosownie do art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach

- i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym.
32. W przypadku śmierci podatnika, nieuregulowane zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami dochodzić od spadkobierców, po wydaniu i doręczeniu im decyzji o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców, stosownie do art. 100 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 6q ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, mając na uwadze art. 1025 § 2 ustawy Kodeks cywilny.
33. Umowy skutkujące powstaniem zobowiązań pieniężnych przedkładać do kontrasygnaty Skarbnikowi Gminy, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
34. W odniesieniu do wydatków dotyczących wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego:
- a) Wynagrodzenie roczne ustalać w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
- b) wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego, zwane wynagrodzeniem urlopowym, ustalać z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, z wyłączeniem wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego, a także za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy, zgodnie z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop;
- c) wynagrodzenie urlopowe obliczać dzieląc podstawę wymiaru przez liczbę godzin, w czasie których pracownik wykonywał pracę w okresie, z którego została ustalona ta podstawa, a następnie, mnożąc tak ustalone wynagrodzenie za jedną godzinę pracy przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie urlopu w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, gdyby w tym czasie nie korzystał z urlopu, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.
35. W przypadku sprawowania opieki socjalnej nad emerytami i rencistami zwiększać zakładowy fundusz świadczeń socjalnych o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do tej opieki, zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
36. Przekazać na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych kwotę 361,62 zł z tytułu sprawowania w Urzędzie opieki nad emerytami i rencistami.
37. Prawidłowo ustalać różnicę w wysokości wydatków poniesionych na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, a sumą iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, stosownie do zapisów w art. 30a ust. 2 Karty Nauczyciela.
38. Podjąć zgodne prawem działania w celu wyegzekwowania od nauczycieli mianowanych kwoty ogółem 21.424,37 zł, o jaką zawyżono wysokość jednorazowego dodatku uzupełniającego za

2018 r., wypłaconego tej grupie nauczycieli w 2019 r. oraz w celu wyegzekwowania od nauczyciela stażysty kwoty ogółem 1.044,07 zł, o jaką zawyżono wysokość jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2018 r., wypłaconego temu nauczycielowi w 2019 r., a ponadto Wypłacić nauczycielom kontraktowym jednorazowy dodatek uzupełniający za 2018 r. w kwocie ogółem 1.441,43 zł.

39. W Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia na usługi lub roboty budowlane każdorazowo określać wymóg zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem czynności, które polegają na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy oraz sposób dokumentowania zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę, oraz sankcji z tytułu niespełnienia wymogu zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia stosownie do art. 29 ust. 3a, w związku z art. 36 ust. 2 pkt 8a ustawy Prawo zamówień publicznych.
40. Wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zwracać wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano, mając na uwadze przepisy wynikające z art. 46 ust. 1a ustawy Prawo zamówień publicznych.
41. Kierownikom wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy przekazywać informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych, stosownie do art. 248 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
42. Sprawozdania zbiorcze Rb-34S (w szczególności sprawozdań jednostkowych) sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
43. Podjąć działania zmierzające od uregulowania formy organizacyjno-prawnej funkcjonujących instytucji kultury.
44. Egzekwować od instytucji kultury składanie sprawozdań z operacji finansowych sporządzonych prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym, w szczególności w zakresie wzoru sprawozdania Rb-Z, mając na uwadze § 2 ust. 1 pkt 1, w związku z § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz składanie sprawozdań finansowych obejmujących bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową, stosownie do art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości zawierających informacje w układzie określonym załącznikiem nr 1 do ww. ustawy.
45. Na otrzymywanych od podległych instytucji kultury sprawozdaniach z operacji finansowych dokonywać adnotacji o ich sprawdzeniu formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
46. Przygotować projekt uchwały dotyczący aktualizacji Statutu Gminy w zakresie określenia w nim zasad i trybu działania komisji skarg, wniosków i petycji, stosownie do zapisów art. 18b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Burmistrza

zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Miejska w Skalmierzu

WZSTĘPCA PREZESA
Izby Obrachunkowej
Kielcach
Zbigniew Rękas